

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 402/2010

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. októbra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. J., H., zastúpenej advokátom JUDr. T. S., Advokátska kancelária, T., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10 CoP/13/2010, 10 CoP/14/2010 z 8. apríla 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. J. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. júna 2010 doručená sťažnosť Ing. J. J. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. T. S., ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10 CoP/13/2010, 10 CoP/14/2010 z 8. apríla 2010 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

2. Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že Okresný súd Piešťany (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 7 P 21/2008-186 z 15. decembra 2009 na základe návrhu sťažovateľky (matky maloletých) zvýšil výživné otca na maloletého Lukáša zo sumy 3 500 Sk mesačne na sumu 6 000 Sk mesačne s účinnosťou od 1. septembra 2005 do 31. júla 2007, na sumu 9 037,80 Sk mesačne s účinnosťou od 1. augusta 2007 do 31. decembra 2008 a na sumu 300 € s účinnosťou od 1. januára 2009 a na maloletú Luciu zo sumy 2 800 Sk mesačne na sumu 5 000 Sk mesačne s účinnosťou od 1. septembra 2005 do 31. júla 2007, na sumu 6 928,98 Sk mesačne s účinnosťou od 1. augusta 2007 do 31. decembra 2008 a na sumu 230 € mesačne s účinnosťou od 1. januára 2009, čím zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 11 C 125/00 z 2. apríla 2003 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 6 Co 68/04-194 z 3. júna 2004 v časti výšky vyživovacej povinnosti otca na maloletých. Súd určil, že otec nemá nedoplatok na zročnom výživnom na maloletých za obdobie od 1. septembra 2005 do 30. novembra 2009, návrh otca na zmenu zverenia maloletých detí zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Proti tomuto rozsudku okresného súdu podali odvolanie obaja rodičia maloletých, pričom odvolanie matky (sťažovateľky) smerovalo proti tej časti rozsudku, v ktorej okresný súd rozhodol o výške výživného pre maloletých v období od 1. septembra 2005 ku dňu vydania rozsudku a o tom, že otec nemá nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 1. septembra 2005 do 30. novembra 2009. Krajský súd napadnutým rozhodnutím rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, uznesenie súdu prvého stupňa v časti uloženia povinnosti matke zaplatiť preddavok na znalecké dokazovanie zrušil a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania. Svoje rozhodnutie stručne odôvodnil s odvolaním sa na dôkazy vykonané okresným súdom, ktoré považoval za dostatočné a správne.

3. Podľa názoru sťažovateľky došlo napadnutým rozhodnutím k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé prejednanie vecí podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to z dôvodu, že odvolací súd sa stotožnil so

skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa, čím sa dopustil zásadného pochybenia, neposkytol sťažovateľke dostatočnú súdnu ochranu a nerešpektoval jej právo na spravodlivý proces. Taktiež tvrdí, že účinky výkonu právomoci napadnutého rozhodnutia v časti, v ktorej odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil, a v časti, v ktorej okresný súd rozhodol o výživnom na maloletých od 1. septembra 2005 do 15. decembra 2009, ako aj v časti, v ktorej okresný súd určil, že otec nedoplatok na zročnom výživnom na maloletých za obdobie od 1. septembra 2005 do 30. novembra 2009 nemá, nie sú zlučiteľné s jej právom na súdnu ochranu a spravodlivý proces.

4. Na základe uvedeného sťažovateľka žiada, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol nálezom, v ktorom vysloví porušenie jej základného práva na spravodlivé prejednanie veci pred súdom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom a rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 10 CoP/13/2010-160, 10 CoP/14/2010 z 8. apríla 2010, zrušil uvedený rozsudok Krajského súdu v Trnave a vec mu vrátil na ďalšie konanie a sťažovateľke zaplatil trovy právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Z uvedeného ústavného vymedzenia postavenia a kompetencií všeobecných súdov a ústavného súdu v Slovenskej republike vyplýva, že rozhodovanie vo veciach občianskoprávných patrí do právomoci všeobecných súdov. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov.

Ak nie sú splnené uvedené predpoklady na preskúmanie rozhodnutí všeobecných súdov, ústavný súd nemôže dospieť k záveru o vecnej spojitosti medzi označenými

základnými právami alebo slobodami a napádaným rozhodnutím všeobecných súdov a postupom, ktorý im predchádzal. V takom prípade ústavný súd považuje sťažnosť za zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Zjavná neopodstatnenosť teda znamená, že už pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd nezistí žiadnu reálnu možnosť porušenia základného práva alebo slobody napadnutým rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne postupmi, ktoré im predchádzali v konaní pred orgánmi verejnej moci, osobitne v konaní pred všeobecnými súdmi.

7. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je taktiež právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 209/04, III. ÚS 206/06, III. ÚS 78/07). Európsky súd pre ľudské práva v rámci svojej judikatúry vyslovil, že právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (napr. *Georgidias v. Grécko* z 29. mája 1997, Recueil III/1997).

Ústavný súd ďalej konštatuje, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, a nepreskúmava, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav, pretože to je v právomoci opravných všeobecných súdov v konaní o odvolaní. Skutkové a právne závery všeobecného súdu by mohli byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery všeobecného súdu boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06).

8. Podstatou sťažovateľkinej námietky obsiahnutej v jej sťažnosti je tvrdenie, že krajský súd pri rozhodovaní o jej odvolaní neodôvodnene vyslovil, že dokazovanie vo veci určenia výšky výživného a jeho odstupňovania za obdobie od 1. septembra 2005 do 15. decembra 2009 vykonané okresným súdom je dostatočné, vychádza zo správnych skutkových a právnych zistení, v dôsledku čoho sa s ním krajský súd stotožnil. Namietala tiež zlyhanie okresného súdu a krajského súdu v tom, že nebol preukázaný nedoplatok na zročnom výživnom v dôsledku toho, že otec deťom reálne poskytoval plnenia nad rámec svojho základného výživného, ktorého zistenie a preukázanie by bolo možné len s nepomernými ťažkosťami. Rozhodnutie v tejto časti preto sťažovateľka považuje za nepresvedčivé a rozporuplné.

Po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia krajského súdu, ako aj prvostupňového rozsudku okresného súdu ústavný súd konštatuje, že závery krajského súdu v ňom obsiahnuté nemožno kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlniteľné a neudržateľné vo vzťahu k sťažovateľkou označeným právam podľa ústavy a dohovoru. Vzhľadom na konkrétne okolnosti daného prípadu nemožno výklad a interpretáciu ustanovení Občianskeho súdneho poriadku a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov znení neskorších predpisov, ktorú krajský súd v danom prípade zvolil, považovať za arbitrárnu alebo popierajúcu základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie.

9. Ústavný súd pripomína, že nejde o porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces, ak súd nerozhodne podľa predstáv účastníka konania a jeho návrhu nevyhoví, ak je takéto rozhodnutie súdu v súlade s objektívnym právom. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo boli prijaté v zrejmom

omye konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, vo veci rozhodnú.

O napadnutom rozsudku krajského súdu a jeho odôvodnení ústavný súd nemôže prijať záver, že by dôvody tohto rozhodnutia neboli udržateľné, prípadne boli svojvoľné tak, aby to odôvodňovalo ich spojitosť s možným porušením základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces.

Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozsudku podľa názoru ústavného súdu vysporiadal s námietkami sťažovateľky uvedenými v podanom odvolaní, pričom svoje závery oprel o dôkazy vykonané už pred súdom prvého stupňa.

Ústavný súd konštatuje, že postupom krajského súdu nemohlo dôjsť k porušeniu označených práv podľa ústavy a dohovoru, pretože výsledkom tohto konania nebolo také právoplatné rozhodnutie alebo zásah, alebo také opatrenie, ktorým by mohol výrazným spôsobom zasiahnuť do základných práv sťažovateľky. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

10. Keďže sťažovateľkina sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa už jej ďalšími návrhmi nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. októbra 2010